

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/308/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114228348
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4114228348.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bratislava, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1. B. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. pri G., L. XX, 2. B. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. pri G., L. XX, o zaplatenie 2.605,65 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 11. 11. 2015 č. k. 12C/195/2015-46 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa 7,49 % úroku zo sumy 1.882,70 eura od 03. 06. 2014 do zaplatenia p o t v r d z u j e a v časti týkajúcej sa 5 % úroku z omeškania zo sumy 218,21 eura od 03. 06. 2014 do zaplatenia a náhrady trov konania ho z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej v 1. rade a žalovanému v 2. rade (ďalej len žalovaní) uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 2.100,91 eura s 5 % -tným úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.882,70 eura od 03. 06. 2014 do zaplatenia s tým, že žalovaným povolil dlžnú sumu splácať v splátkach po 50 eur mesačne a to vždy do 15-teho dňa v mesiaci počnúc prvou splátkou v mesiaci december 2015 až do zaplatenia pod stratou výhody splátok. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovaným uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne náhradu trov konania vo výške 112,50 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Vyšiel zo zistenia, že dňa 27. 03. 2006 uzavreli žalovaní (stavební sporitelia) ako dlžníci so žalobcom ako veriteľom Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, na základe ktorej im poskytol žalobca mimoriadny medziúver vo výške 3.319,39 eura, pričom po pridelení cieľovej sumy sa medziúver zmenil na stavebný úver vo výške cca 1.991,64 eura. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 7,49 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 20,75 eura a po pridelení cieľovej sumy sa dlžník zaviazal splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 2,9 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 29,51 eura. Žalovaní úver nesplácali, preto žalobca listom zo dňa 26. 05. 2014 od úverovej zmluvy odstúpil a vyzval žalobcov na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov v 7 dňovej lehote. Odstúpenie od zmluvy bolo žalovanej v 1. rade doručené dňa 29. 05. 2014 a žalovanému v 2. rade dňa 02. 06. 2014. Vyčíslená žalovaná suma podľa jej špecifikácie a výpisu z účtu medziúveru predstavuje sumu 2.605,65 eura, pozostávajúcu z istiny ku dňu odstúpenia od zmluvy vo výške 1.882,70 eura za nezaplatené splátky úveru a úroky za úver, zo sumy 504,74 eura za poplatky za upomienky a predžalobné upomienky za vedenie účtu a zo sumy 218,21 eura za úroky. Právne svoje rozhodnutie oprel o ust. § 7 ods. 2 - 4, § 8 ods. 2 a 4, § 9 ods. 1 a 2 zák. č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení; § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 4 písm. k), 5 a 8 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ). Za dôvodný považoval nárok žalobcu na zaplatenie

sumy 2.100,91 eura, pozostávajúcej z nezaplatenej istiny do odstúpenia od zmluvy vo výške 1.882,70 eura a zo sumy 218,21 eura ako vyčísleného úroku k odstúpeniu od zmluvy. Uzatvorenú zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere súd posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu majúcu za preukázané, že zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ, ktorý poskytuje stavebné úvery a na druhej strane žalovaní ako spotrebiteľia, ktorí nemohli individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, pričom dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Dodal, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jeho zmeny. Vyzdvihol, že základnou zásadou spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú absolútne neplatné, a teda nie je potrebné, aby sa ich neplatnosť spotrebiteľ dovolával. Napriek tomu, že úverová zmluva je absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka, vzhľadom na charakter účastníkov zmluvy v postavení dodávateľa a spotrebiteľa, ako aj vzhľadom na tzv. formulárový typ zmluvy, keď spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, je potrebné na tento právny vzťah aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ustanovenia Zákona o ochrane spotrebiteľa. Ďalej dôvodil, že žalobu zamietol v časti uplatnenej sumy 504,74 eura titulom poplatkov za vedenie účtu, za upomienky a za spracovateľský poplatok, pretože uvedené poplatky považoval za neplatné zmluvné dojednania z dôvodu, že boli zjednané v rozpore s požiadavkou dobrých mravov, na ujmu spotrebiteľovi, čo zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Mal za to, že poplatku chýba hospodárska ekvivalencia vo vzťahu medzi stranami sporu. Dodal, že ani z úverovej zmluvy nevyplýva, za čo vlastne žalovaní poplatok zaplatili a žalobca nepredložil sadzobník poplatkov. Argumentoval, že ak bol poplatok uhrádzaný za vedenie účtu, je to len administratívna činnosť žalobcu, ktorá logicky súvisí s jeho predmetom podnikania a charakterom uvedeného zmluvného záväzku. Poplatok tak slúži len žalobcovi na úhradu jeho administratívy, pokiaľ je takáto administratíva vôbec vykonávaná a za uvedený poplatok nie je spotrebiteľovi poskytovaná žiadna služba, preto je dojednanie takéhoto poplatku neplatným podľa ustanovení § 53 ods. 1 OZ. Uvedené podporil poukazom na rozsudok sp. zn. XI ZR 388/10 zo dňa 07. 06. 2011 Spolkového súdneho dvora (Bundesgerichtshof), ktorého právne závery sú vzhľadom na mieru zhodnosti slovenskej a nemeckej právnej úpravy, keď obe vychádzajú zo smernice Rady 93/13/EHS, plne aplikovateľné aj podľa slovenského práva. Navyše zo zmluvného dojednania o poplatku nie je zrejmé, čo je obsahom vedenia účtu a za čo je uvedený poplatok uhrádzaný, keďže zmluvné dojednanie o poplatku je bez vymedzenia akýchkoľvek práv a povinností, nie je zrejmá jeho funkcia, preto je dojednaním neurčitým a nezrozumiteľným a v zmysle § 37 OZ neplatným. Dojednanie poplatku za neexistujúcu službu považoval rovnako za konanie priečiace sa dobrým mravom, a teda je neplatné podľa § 39 OZ a za rozporné s dobrými mravmi podľa § 3 OZ. Žalobcovi nepriznal i uplatnený nárok na zaplatenie úroku vo výške 7,49 % ročne zo sumy 1.882,70 eura od 03. 06. 2014 do zaplatenia, teda po dni nasledujúcom po dni účinnosti odstúpenia od zmluvy, pretože z ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98) vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Žalobcovi tiež nepriznal požadovaný úrok z omeškania z vyčíslených úrokov pre rozpor s dobrými mravmi a predpismi na ochranu spotrebiteľa, a to z dôvodu, že za rovnaké porušenie zmluvných podmienok, omeškanie so zaplatením splátky úveru, postihuje žalovaných dvoma spôsobmi, jednak úrokom a aj úrokom z omeškania. Žalobcovi preto priznal len ním požadovaný úrok z omeškania vo výške 5 % zo sumy 2.100,91 eura od 03. 06. 2014 do zaplatenia dôvodiac, že v občianskoprávných záväzkových vzťahoch súd môže priznať len úrok z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., podľa ktorého je výška úroku z omeškania zvýšená o 5 percentuálnych bodov ako základná úroková sadzba ECB, čo bolo v tom čase 5,25 %. Prisúdenú sumu povolil žalovaným splácať v splátkach, po 50 eur mesačne, aplikujúc § 160 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP). O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 3 OSP a v konaní nepatrne neúspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 112,50 eura za zaplatený súdny poplatok za žalobu.

3. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie len v zamietajúcej časti, týkajúcej sa 7,49 % úroku zo sumy 1.882,70 eura od 30. 06. 2014 do zaplatenia, ako aj 5 % úroku z omeškania zo sumy 218,21 eura od 03. 06. 2014 do zaplatenia. Dôvodil, že rozhodnutie v tejto časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto žiadal v týchto častiach rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. S poukazom na § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ) argumentoval, že povinnosť dlžníka platiť dohodnutý úrok za úver zaniká až úplným vrátením poskytnutých finančných prostriedkov. Mal za to, že ak by odstúpením od zmluvy pre jej porušenie dlžníkom zanikol veriteľovi nárok na zaplatenie úrokov za úver, dlžník by tak získal výhodnejšie postavenie, pretože by sa zbavil povinnosti platiť zmluvne dohodnuté plnenie. Vyzdvihol, že povinnosť platiť úroky až do splatenia dlhu je upravená v čl. VII bol 6. úverovej zmluvy. Konštatoval, že práve nepriznaním dohodnutého 7,49 % p. a. úroku zo sumy 1.882,70 eura od 03. 06. 2014 do zaplatenia súd spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dlžníkom a veriteľom. S poukazom na § 497 ObZ sú úroky hlavným predmetom plnenia a súdom nepriznaná suma 218,21 eur predstavuje úroky do splatnosti pohľadávky a tie sú tiež v omeškani, preto má nárok na úrok z omeškania z omeškanej sumy. Nesúhlasil s tvrdením, že priznaním úroku z omeškania po splatnosti úveru by dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu na ťarchu spotrebiteľa, pretože úrok z omeškania je zákonným právnym následkom porušenia povinnosti vrátiť plnenie v lehote splatnosti a aj sám zákon takéto zaťaženie pripúšťa. Vzhľadom právne rozpor rozsudku s dobrými mravmi v tom smere, že pred odstúpením od zmluvy boli žalovaní povinní platiť dohodnutý úrok 7,49 % p. a., ktorého výška nie je neprimeraná a po odstúpení od zmluvy pre omeškание súd zaviazal žalovaných len na sankciu 5 % p. a. úroku z omeškania. V dôsledku porušenia svojich povinností sa žalovaní tak dostali do lepšej pozície ako pred porušením povinností. V prípade, ak by odvolací súd rozsudok v napadnutých častiach potvrdil, žiadal o vyslovenie prípustnosti dovolania, pretože ide o rozhodnutie zásadného významu po právnej stránke.

4. Žalovaní sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrili.

5. Prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) s účinnosťou od 01. 07. 2016 došlo k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (§ 473 CSP). Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Znamená to, že nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikability procesnoprávných noriem a teda sa použije na všetky konania a to i na konania začaté pred dňom účinnosti Civilného sporového poriadku s výnimkami z tohto základného pravidla ustanovenými v § 470 ods. 2 CSP.

6. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) po zistení, že odvolanie podala v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné sčasti.

7. V tomto konaní sa žalobca žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovaným zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 2.605,65 eura so 7,49 % úrokom zo sumy 1.882,70 eura od 03. 06. 2014 do zaplatenia a 5 % úrokom z omeškania zo sumy 2.605,65 eura od 03. 06. 2014 do zaplatenia a to do 15 dní z dôvodu porušenia Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 27. 03. 2006 uzavretej medzi stranami sporu. S ohľadom na rozsah odvolania žalobcu, predmetom odvolacieho konania je len zamietajúca časť rozsudku súdu prvej inštancie týkajúca sa 7,49 % úroku zo sumy 1.882,70 eura od 03. 06. 2014 do zaplatenia a 5 % úroku z omeškania zo sumy 218,21 eura od 03. 06. 2014 do zaplatenia a nadväzujúci výrok o náhrade trov konania. V ostatnej časti rozsudok pre absenciu odvolania strán sporu nadobudol právoplatnosť.

8. Z hľadiska skutkového stavu v preskúmvanej veci žiadna zo strán sporu nespochybňovala, že dňa 07. 03. 2006 uzavreli Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným mimoriadny medziúver vo výške 3.319,39 eura, pričom po pridelení cieľovej sumy sa medziúver zmení na stavebný úver vo výške cca 1.991,64 eura. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru vo výške 7,49 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 20,75 eura a po pridelení cieľovej sumy splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 2,9 % ročne mesačnými splátkami vo výške 29,51 eura. Z dôvodu neplnenia si zmluvných

povinností žalovanými, žalobca listom zo dňa 26. 05. 2014 od úverovej zmluvy odstúpil a vyzval žalovaných na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov v 7 dňovej lehote, s účinkami ku dňu 02. 06. 2014. Z tohto dôvodu si žalobca v konaní uplatnil voči žalovaným nárok na zaplatenie sumy 2.605,65 eura, pozostávajúcej z istiny ku dňu odstúpenia od zmluvy vo výške 1.882,70 eura, zo sumy 504,74 eura, ako nezaplatených poplatkov a zo sumy 218,21 eura predstavujúcej úroky za úver ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy.

9. V zmysle § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka platného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy treťou časťou tohto zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho časti (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

10. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 52 ods. 1 OZ v znení účinnom do 31. 12. 2007 spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

12. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa ods. 3 cit. ustanovenia, spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 52 ods. 2 OZ (v znení účinnom od 1. mája 2014) ustanovenie o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva.

15. Je nepochybné, že vyššie uvedená úverová zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovanými je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaní sú spotrebiteľmi, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Za danej situácie na ňu dopadá tretia časť Obchodného zákonníka, zák. č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, ale tiež pri jej posudzovaní treba aplikovať normy spotrebiteľského práva, a to zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, Smernicu rady č. 93/13/EHS zo dňa 05. 04. 1993, Zákon o ochrane spotrebiteľa ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ako to správne učinil i súd prvej inštancie.

16. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby v časti týkajúcej sa žalobcom uplatneného nároku na priznanie mu 7,49 % úroku zo sumy 1.882,70 eura od 03. 06. 2014 do zaplatenia. V tomto smere totiž súd prvej inštancie správne uzavrel, že dohodnuté (zmluvné) úroky z poskytnutých finančných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. V danom prípade takáto situácia nastala po účinnom odstúpení žalobcu od zmluvy dňom 02. 06. 2014, čo žiadna zo strán sporu ani nerozporevala. Odvolací súd osvojac si tento záver má za to, že je potrebné v tomto smere vychádzať z charakteristicky úverového vzťahu, kedy z dôvodu uzatvorenia zmluvy o úvere u veriteľa nastáva stav absencie poskytujúcej sumy, vracanej postupne v splátkach, za čo mu prináleží zmluvne dohodnutý úrok ako cena peňazí predstavujúca odplatu za nemožnosť veriteľa počas trvania zmluvného vzťahu s istinou úveru nakladať a dosahovať zisk. Dohodnutý úrok tak predstavuje zisk (odplatu) pre veriteľa splácaný spolu so splátkami úveru v režime dojednaného záväzku. V prípade predčasného

zosplatnenia úveru (odstúpenia od zmluvy) na základe jednostranného úkonu veriteľa, použitie ktorého je za splnenia podmienok založené výlučne na slobodnej voľbe veriteľa, však dochádza k odlišnej situácii. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov, kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Teda zosplatnením úveru nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a možnosti produkovať zisk. Na druhej strane dlžník stráca právo mať peňažné prostriedky poskytnuté veriteľom, tieto užívať a splácať v splátkach a vzniká mu povinnosť ich vrátiť v celom rozsahu veriteľovi spolu s kapitalizovaným úrokom do zosplatnenia a v prípade, že si túto svoju povinnosť nesplní, veriteľ má možnosť zosplatnenú pohľadávku vymáhať spolu s úrokom z omeškania ako zákonnou sankciou za nesplnenie povinnosti. Úrok ako odplatné plnenie je preto možné spájať len so stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov, za čo možno považovať len stav do zosplatnenia celého úveru, keďže zosplatnením úveru dlžník stráca právo držby požičanej sumy. Je tak len na vôli veriteľa, či k využitiu inštitútu zosplatnenia úveru pristúpi alebo nie. V tejto súvislosti nemožno tiež opomenúť, že zosplatnenie je právnym úkonom, ktorým sa mení hlavný úverový vzťah, pričom úrokový vzťah je voči nemu vzťahom akcesorickým, ktorý zaniká spolu so zánikom hlavného záväzkového vzťahu.

17. V tejto súvislosti odvolací súd tiež dodáva, že závery Najvyššieho súdu SR obsiahnuté v jeho rozhodnutí sp. zn. 4 Obo 143/1998 (R 59/1998), na ktoré odkázal v preskúmanom rozsudku už súd prvej inštancie, boli prijaté i v ďalších rozhodnutiach odvolacích súdov (napr. Krajský súd v Trenčíne sp. zn. 5Co/407/2016, Krajský súd v Prešove sp. zn. 1Co/30/2012, sp. zn. 19Co/4/2017, Krajský súd v Trnave sp. zn. 25Co/172/2015, Krajský súd v Košiciach sp. zn. 2Co/224/2015) a tieto závery akceptoval i Ústavný súd SR v uznesení zo dňa 18. 09. 2012 sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14, keď konštatoval, že nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali svojvoľnosti alebo zjavnej neodôvodnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, keď tento sa stotožnil s právnym názorom okresného súdu, ktorý jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu.

18. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP v napadnutej zamietajúcej časti ohľadne 7,49 % úroku zo sumy 1.882,70 eura od 03. 06. 2014 do zaplatenia potvrdil.

19. Odlišná situácia je v časti zamietajúceho výroku prvoinstančného rozsudku, ktorým žalobcovi nebol priznaný 5 % úrok z omeškania zo sumy 218,21 eura od 03. 06. 2014 do zaplatenia, ktorá predstavuje žalovanými nezaplatené úroky z úveru do dňa účinnosti odstúpenia od zmluvy. V tejto časti súd prvej inštancie svoj záver založil na konštatácii, že požadovaný úrok z omeškania aj z vyčíslených úrokov je v rozpore s dobrými mravmi, ust. § 53 OZ a predpismi na ochranu spotrebiteľa z dôvodu, že za rovnaké porušenie zmluvných podmienok, omeškanie sa zaplatením splátky úveru, postihuje žalovaných dvoma spôsobmi a to jednak úrokom a aj úrokom z omeškania. Takéto odôvodnenie je však v tomto smere nepostačujúce, keď v ňom prvoinstančný súd neposkytol tomu zodpovedajúcu náležitú právnu argumentáciu. Nie je z neho totiž zrejmé, ako sa vysporiadal s právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 497, § 369 v spojení s § 502 Obchodného zákonníka a § 517 ods. 2 OZ. Odkaz len na rozpor s dobrými mravmi a s § 53 OZ vzhľadom na dvojité postih žalovaných za rovnaké porušenie zmluvných podmienok je bez poskytnutia bližších úvah neprípustne zjednodušujúci. Zvlášť pokiaľ dôsledok omeškania s platením úrokov bol riešený už v rozhodnutí NS SR sp. zn. 4Obo/143/1998, podľa ktorého zmluvou o úvere sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, ktoré preto nie sú sankciou za porušenie povinnosti, ale stávajú sa súčasťou peňažného záväzku dlžníka, z ktorého dôvodu aj omeškanie s ich platením zákon sankcionuje, pričom dôsledkom omeškania s ich platením je povinnosť platiť úroky z omeškania. Pokiaľ teda súd prvej inštancie svoj odklon od uvedenej rozhodovacej praxe v odôvodnení nevysvetlil tomu zodpovedajúcim spôsobom, jeho rozhodnutie v tejto časti je nepreskúmateľné. Za danej situácie, keď právo strany sporu a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia), nepreskúmateľnosť rozhodnutia odníma tak strane sporu možnosť konať pred súdom pre porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v konaní, a teda i porušuje jej právo na spravodlivé súdne konanie. V tejto časti preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP), v ktorom opätovne súd prvej inštancie rozhodne o uplatnenom nároku žalobcu na 5% úrok z omeškania zo sumy 218,21 eura od 03. 06. 2014 do zaplatenia. Svoje rozhodnutie

následne odôvodní tak, aby spĺňalo zákonné požiadavky naň kladené (§ 220 CSP), vporiadajúc sa v ňom i s námietkami žalobcu uplatnenými v jeho odvolaní. Zároveň rozhodne i o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP).

20. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol spôsobom uvedeným v enunciiate tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).